

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **фінансів**

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)

“ ” травня 2024 р.

РЕФЕРАТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
за бакалаврською програмою професійного спрямування
«Податкова та митна справа»

на тему: «Податкова політика України»

Виконавець:
Студентка ФФБС
Переверзева А.О.

/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Слатвінська М.О.

/підпис/

ВСТУП

Актуальність проблеми. В існуванні та розвитку будь-якої держави покладена гарно побудована, систематично працююча, гармонізована та унітарна податкова система. За період своєї незалежності податкова система України постійно змінювалась у питаннях принципів та різних способах оподаткування. Перехід до якісно нових методів господарювання, боротьба з розвитком інфляції, необхідність збільшення фінансування соціальних програм все це привело до збільшення податкового навантаження платників податків. У минулому, при формуванні бюджетів, економічне обґрунтування введення податків та принципи справедливості при виконанні платниками своїх податкових зобов'язань не враховувалися, що призводило до значної частини фінансових операцій "у тіні".

Однак, у сучасних умовах переходу до ринкової економіки, ефективна податкова система стає важливим завданням економічної політики держави. Податкова політика може прямо впливати на розвиток економіки, відтворення виробничих процесів, розподіл доходів у суспільстві та покращення добробуту населення. Але в умовах соціально-економічних труднощів становлення ринкової економіки в Україні, щоб забезпечити комплексний розвиток регіонів, необхідні значні зміни в діючій податковій системі, які відповідали б вимогам сьогодення.

Сучасна економічна ситуація в Україні змушує державу розглядати різні можливості збільшення доходів та зменшення витрат. Одним з найважливіших інструментів, що використовуються в цьому процесі, є податкова політика. В Україні податкова система досить складна та деталізована, і вона потребує постійного вдосконалення та аналізу.

Податкова політика є одним із ключових інструментів державного управління, що впливає на економічний розвиток, соціальну стабільність та інвестиційний клімат країни. В Україні, де процес економічних реформ триває з моменту здобуття незалежності, питання оптимізації податкової системи залишається надзвичайно актуальним. Ефективна податкова політика сприяє наповненню державного бюджету, забезпеченню фінансування соціальних програм, стимулюванню підприємницької діяльності та залученню інвестицій.

Дослідження податкової політики України зумовлено необхідністю створення сприятливих умов для економічного зростання в умовах глобалізації та інтеграції до світових економічних процесів. Зміни в податковому законодавстві мають бути націлені на подолання основних проблем, таких як високе податкове навантаження, тінізація економіки, корупція та неефективне адміністрування податків.

Мета роботи. Визначення сутності податкової політики, особливості її еволюції та розвитку, зазначення дієвих механізмів регулювання. Аналіз сучасного стану податкової політики України за останні 6 років. Вивчення та практичне визначення основних показників ефективності податкової політики, а також аналіз податкового навантаження в системі оцінювання якості податкової політики. Визначення недоліків та зазначення перспектив розвитку податкової політики України для підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах євроінтеграції.

Завданнями дослідження є:

1. Аналіз основних етапів розвитку, особливості еволюції та механізму податкової політики України.
2. Оцінка сучасного стану податкової системи та її впливу на економіку. Аналіз основних показників ефективності податкової політики.
3. Виявлення основних проблем у податковому законодавстві та адмініструванні податків та запропонувати шляхи їх вирішення.
4. Розробка рекомендацій щодо вдосконалення податкової політики України.

Об'єкт роботи: податкова політика України, як чинник розвитку економіки.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні проблеми чинної системи оподаткування.

Під час проведення дослідження було використано різні методи, що сприяли ретельному та комплексному вивченню проблеми, зокрема аналіз та синтез інформації з підручників, що стосуються податкових систем та основ оподаткування, нормативно-правових документів, наукових публікацій, інтернет-ресурсів, наукові праці з теорії оподаткування, офіційні статистичні дані, а також

матеріали від Державного комітету статистики, Міністерства фінансів та Державної податкової служби.

Взято участь у різних студентських конференціях та наукові результати напрацювань були опубліковані: тези доповідей на тему «Фінансові стимули розвитку в умовах військового стану (на прикладі оподаткування українського бізнесу)».

Структура кваліфікаційної роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальна кількість сторінок складає: 84 сторінки, із них 77 сторінок основного тексту. Робота містить 10 таблиць, 13 рисунків та 10 формул, список використаних джерел містить 54 найменування

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади податкової політики**» було вивчено загальні поняття, визначення цілей та принципів податкової політики, а також вивченні історичні аспекти розвитку та механізми регулювання податкової політики.

У другому розділі «**Аналіз сучасного стану податкової політики України за 2018-2024 рік**» було оцінено фіскальну складову політики, вивчення та розрахунок основних показників ефективності в цілому, а також аналіз податкового навантаження в системі якості оцінювання такої політики на державному та регіональному рівнях (Одеська область) за 2018-2023рр.

У третьому розділі «**Проблеми та перспективи розвитку податкової політики України**» було досліджено зарубіжний досвід у плані розвитку податкової політики та системи, перспективи розвитку української податкової політики в умовах євроінтеграції, показано недоліки діючої політики, а також шляхи їх вирішення, задля більш стрімкого розвитку української економіки.

ВИСНОВКИ

Теоретичні дослідження даної дипломної роботи показали, що податкова політика України є одним із найважливіших інструментів, що використовуються для розвитку економіки держави, спрямовану на збільшення доходів та зниження витрат. Податкова політика України досить складна та деталізована, вона потребує

постійного вдосконалення та аналізу. Її розвиток тісно пов'язан з становленням складної та структурованої податкової системи.

Податкова політика України має ряд певних цілей та принципів, на яких і засноване її функціонування. В даній роботі були висвітлені такі принципи як: принцип наукової обґрунтованості; принцип визначеності; принцип оцінки та обліку очікуваних ефектів; принцип врахування та узгодження різних інтересів; принцип єдності стратегії і тактики; принцип гнучкості; принцип гласності (прозорості); принцип політичної відповідальності. До цілей державної податкової політики можна віднести: фіскальні, економічні, соціальні, екологічні, міжнародні.

Виходячи з усієї аналізованої інформації під час написання даної роботи, можна дійти висновку, що податкова політика нашої країни має ряд певних проблем, які потребують як умога скорішого рішення. Дослідження податкової політики в Україні підтверджує наявність ряду проблем і викликів, що потребують ретельного аналізу та розробки ефективних рішень. Податкова система України стикається з недосконалістю, низьким рівнем збирання податків, великим розмахом податкових ухилень та корупції. Такі недоліки впливають на фінансову стійкість країни, рівень розвитку бізнесу, інвестиційну привабливість та соціальну справедливість.

Необхідність перетворення України на ринкову економіку передбачає значні витрати на перебудову державної інфраструктури, перенесення виробництва на випуск конкурентоздатної продукції та впровадження нових технологій. Для цього необхідні фінансові ресурси як для держави, так і для суб'єктів господарювання. Успішність податкової політики у регулюванні відносин з підприємствами, щодо збору податків до бюджетів, має вирішальне значення для забезпечення умов для розвитку відповідно до законів ринкової економіки та відповідності науково-технічному прогресу.

В контексті євроінтеграції, гармонізація податкової політики України з податковими системами країн-членів ЄС є надзвичайно важливим завданням. Це сприятиме забезпеченню рівних умов конкуренції, залученню іноземних інвестицій та підвищенню податкової ефективності. Однак, цей процес потребує не тільки адаптації до європейських стандартів, але й вирішення внутрішніх проблем,

що включають посилення боротьби з корупцією, спрощення податкових процедур та поліпшення адміністративної системи.

Окрім цього, в умовах глобалізованого світу, впровадження сучасних тенденцій у галузі податкового оподаткування є надзвичайно важливим завданням. Цифровізація економіки, технологічний прорив, зміни в характері глобалізації та екологічні проблеми вимагають відповідних податкових політик, що враховують нові реалії та сприяють сталому розвитку.

Для досягнення поставлених цілей щодо підвищення ефективності податкової системи в Україні, необхідні комплексні заходи та реформи.

У процесі подального реформування податкової системи необхідно враховувати суттєві зміни, які відбулися в житті країни, зокрема в післявоєнний період, пов'язаний з російською агресією. Завдяки відповідній податковій політиці держава має змогу вирішувати комплекс завдань, таких як стабілізація та розвиток економіки, забезпечення додаткової зайнятості населення, створення сприятливого бізнес-клімату для залучення різних видів інвестицій, а також розвиток соціально-економічної інфраструктури на рівні територіальних громад, областей та всієї країни.